

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valentina Clevadi
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de avocatul Irina Burac-Mihalachi în interesele lui Marengo Anton, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SA „MAIB Leasing” împotriva lui Marengo Anton privind transmiterea în posesie a bunului imobil și evacuarea persoanelor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2014, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită cererea de apel ca depusă tardiv,

C O N S T A T Ă :

La 18.02.2013, SA „MAIB Leasing” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Marengo Anton cu privire la transmiterea în posesie a bunului imobil din str.Serghei Lazo, 26, ap. 30 și evacuarea persoanelor aflate în el.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 septembrie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de SA „MAIB Leasing” a fost admisă și a fost dispusă transmiterea în posesia SA „MAIB Leasing” a apartamentului nr. 30 situat pe str. Serghei Lazo, 26, mun. Chișinău, nr.cadastral 0100520.127.01.030 cu evacuarea tuturor persoanelor din el.

Împotriva acestei hotărîri, la 01.11.2013, Marengo Anton a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Ulterior, Marengo Anton a înaintat o cerere de apel motivată, în care a indicat motivele de fapt și de drept pe care este întemeiată cererea, dar și a solicitat repunerea apelului în termenul legal.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2014, a fost respinsă cererea apelantului de repunere în termen, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă tardiv.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționînd că apelantul a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 05.05.2014, avocatul Irina Burac-Mihalachi în interesele lui Marengo Anton a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2014 și emiterea unei noi încheieri privind admiterea cererii de repunere a apelului în termen și remiterea cauzei în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele argumente: reprezentantul intimatului cu rea-credință a omis să indice adresa de facto a lui Marengo Anton, care era indicată și în contractele de leasing financiar, motiv din care nu a primit nici o înștiințare și nici nu a avut cunoștință de cauză despre existența prezentului litigiu; citarea publică a fost efectuată ilegal, cu încălcarea prevederilor art. 108 alin. (1) CPC, deoarece reprezentantul intimatului cunoștea adresa de corespondență a sa; despre hotărîrea instanței de fond a aflat la 25.10.2013 prin intermediul avizului executorului judecătoresc Burlaca Oxana, publicat în Monitorul Oficial; contrar concluziei instanței de apel, în cererea de apel a argumentat pe deplin cerința de repunere în termen.

SA „MAIB Leasing” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care a invocat netemenicia acestuia, cât și tardivitatea lui, solicitînd respingerea recursului.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție (Hotărîrea Plenului nr. 5 din 11.11.2013), intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale. Acest termen poate fi restabilit printr-o încheiere, cu examinarea recursului în fond, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

După cum rezultă din materialele cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost adoptată la 26.03.2014, fiind expediată apelantului Marengo Anton la adresa: or. Cupcini, str. Livezilor, 18, ap. 4 (f.d. 108). Or, deși apelantul în instanța de apel contestă hotărîrea instanței de fond din motiv că nu a cunoscut despre adoptarea hotărîrii deoarece a fost citat pe o adresă la care nu locuiește, instanța de apel îi expediază încheierea recurată exact pe aceeași adresă, ignorînd adresa de contact indicată în cererea de apel, cât și adresa avocatului.

Prin urmare, la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice înmînarea încheierii contestate recurentului.

Avocatul Irina Burac-Mihalachi a depus recursul împotriva acestei încheieri în interesele lui Marengo Anton la 05.05.2014.

În această ordine de idei, Colegiul consideră cererea de recurs înaintată de avocatul Irina Burac-Mihalachi în interesele lui Marengo Anton este depusă în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu

aprecierea incompletă și eronată a probelor și circumstanțelor ce țin de temeiurile de repunere în termen a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată ilegală și neîntemeiată.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel ilegal a restituit cererea de apel apelantului Marenco Anton, or, acesta a depus cerere de repunere în termenul de atac cu apel, însă neîntemeiat a fost respinsă.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul a demonstrat prin înscrieri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, acesta nu a cunoscut despre adoptarea hotărârii la 03.09.2013.

Această concluzie rezultă din materialele cauzei, potrivit cărora pîrîtul Marenco Anton a fost citat pe adresa or. Cupcini, str. Livezilor, 18, ap. 4, iar ulterior prin citație publică, iar cauza a fost examinată în lipsa sa, instanța de fond considerînd că procedura de citare legală a fost îndeplinită.

Potrivit art. 108 alin. (1) CPC, dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Pornind de la prevederile legale evocate, Colegiul conchide ilegalitatea dispunerii citării publice, deoarece locul aflării pîrîtului Marenco Anton era cunoscut atât reclamantului, cât și instanței, or, în contractele de leasing financiar, este indicată expres adresa poștală a acestuia: mun. Chișinău, str. Dacia, 15 ap. 70 (f.d. 6, 11, 15).

Mai mult ca atât, apelantul a invocat că a aflat despre hotărîrea instanței de fond din avizul executorului judecătoresc Oxana Burlac, publicat în Monitorul Oficial la 25.10.2013 (f.d. 90).

Astfel, la materialele cauzei lipsesc alte înscrieri care să ateste aducerea la cunoștință a hotărîrii din 03.09.2013 mai devreme de data de 25.10.2013, în situația în care Marenco Anton nu a cunoscut despre hotărîrea în cauză.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că cerința lui Marenco Anton de repunere în termenul de atac cu apel este întemeiată, deoarece a demonstrat că a fost în imposibilitate de a depune apelul în termen, neavînd cunoștință de cauză despre hotărîrea instanței de fond.

În acest sens, concluzia instanței de apel despre respingerea cerinței de repunere în termen din motivul neprobării acesteia, Colegiul o consideră ilegală,

or, apelantul a anexat înscrisul (Monitorul Oficial) care atestă momentul când a cunoscut despre hotărîre, precum și motivele din care nu a putut cunoaște în genere despre litigiul în cauză, nefiind citat la dresa poștală cunoscută atît de instanță, cît și de reclamant, circumstanțe care au fost omise de către instanța de apel.

În atare împrejurări, Colegiul conchide că motivul invocat de recurent și anume necunoașterea despre litigiul dat și neînținerea hotărîrii adoptate, în situația în care nu a fost prezent la adoptarea acesteia, este unul întemeiat în vederea repunerii în termenul de declarare a apelului.

De altfel, Curtea Europeană a relatat în practica sa constantă că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului.

Pornind de la circumstanțele menționate supra, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 26.03.2014, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită cererea de apel apelantului, pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și cauza urmează a fi restituită la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului depus de Marengo Anton în fond.

Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de avocatul Irina Burac-Mihalachi în interesele lui Marengo Anton.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2014 și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului depus în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Valentina Clevadi

Judecători

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea